

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2144/2019
30.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, Београд, коју заступа Војно правобранилаштво из Београда, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1094/19 од 12.03.2019. године, у седници већа одржаној 30.05.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1094/19 од 12.03.2019. године и пресуда Вишег суда у Сомбору П1 1387/18 од 27.12.2018. године тако што се тужбени захтев тужиоца за утврђење дискриминације и накнаду трошкова парничног поступка у износу од 29.000,00 динара **ОДБИЈА** у целини.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 12.000,00 динара у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору П1 1387/18 од 27.12.2018. године, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је закључком Владе Републике Србије број 401-161/2008 од 17.01.2008. године којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина (Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље) повређено начело једнаких права и обавеза чиме је извршена дискриминација тужиоца као учесника рата 1999. године, а по основу места његовог пребивалишта које није у наведеном закључку Владе Републике Србије. Тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 29.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности па до коначне исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж 1094/19 од 12.03.2019. године жалбу тужене одбио и пресуду Вишег суда у Сомбору П1 1387/18 од 27.12.2018. године потврдио. Одбијени су и захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка на које се указује ревизијом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као војник на редовном одслужењу војног рока у ВП .../... .. учествовао у рату периоду од 24.03. до 25.06.1999. године. За то време му нису исплаћене ратне дневнице. Пребивалиште тужиоца је у ... . Судски поступак у вези са неплаћеним ратним дневницама није водио а путем медија сазнао је да су неким другим лицима из седам неразвијених општина с југа Србије исплаћене накнаде за учешће у рату, због чега сматра да је у односу на њих доведен у неравноправан положај. Влада Републике Србије је 17.01.2008. године постигла споразум са ратним војним резервистима који имају пребивалиште у општинама: Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље које су изабране због статуса неразвијених општина, којим је регулисана исплата ратних дневница без обавезе ратних војних резервиста да докажу свој социјално-економски статус. Закључком Владе Републике Србије 05 бр. 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године прихваћена је информација о потреби обезбеђења средстава остварених у поступку приватизације за исплату неразвијеним општинама које су саставни део овог закључка. Њима је одлучено да ће се део средстава остварених у поступку приватизације из 2007. године у износу од 2.000.000.000,00 динара пренети у шест месечних рата почев од јануара 2008. године на посебне рачуне неразвијених општина (Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце) у износима ближе наведеним у тачки 2. закључка. Тачком 5. закључка регулисано је да ће право на добијање новчане помоћи стећи сваки ратни војни резервиста са територија наведених општина који достави правоснажну пресуду на основу одрицања од тужбеног захтева, као и писану изјаву да нема даљих потраживања по овом основу према Републици Србији.

Код утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да је према тужиоцу учињен акт дискриминације, због чега су усвојили захтев за утврђење дискриминације.

Основано се ревизијом тужене указује да су побијане одлуке донете уз погрешну примену материјалног права.

Чланом 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода прописано је да се уживање права и слобода предвиђених у овој конвенцији обезбеђује без дискриминације по било ком основу као што су пол,

раса, боја коже, вероисповест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порекло, повезаност са неком националном мањином, имовина, рођење или други статус.

Законом о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ“ бр. 43/94...74/99), чланом 296. било је прописано служење војног рока у трајању од 12 месеци, док је чланом 315. истог закона прописано да резервни састав војске чине војни обвезници који су служили војни рок и друга лица.

Предмет тужбеног захтева је утврђење да је закључком Владе РС повређено начело једнаких права и обавеза и извршена дискриминација на основу пребивалишта као личног својства тужиоца, а као један од услова за исплату новчане помоћи (члан 5. закључка) предвиђено је да ће право на добијање новчане помоћи стећи сваки војни резервиста из општина наведених у тачки 2. закључка.

У овом случају нису испуњени услови за утврђење дискриминације тужиоца, јер у време ратних дејстава тужилац није био ратни војни резервиста, већ се налазио на редовном одслужењу војног рока (у ВП .../... ...-...), због чега није ни могао бити дискриминисан закључком Владе РС, па његово лично својство пребивалишта није било од утицаја на утврђење постојања дискриминаторског понашања, на шта се у ревизији основано указује.

Како су нижестепени судови, на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право, то је ревизију тужене ваљало усвојити, преиначити нижестепену пресуду и одбити захтев тужиоца за утврђење дискриминације и накнаду трошкова парничног поступка.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Одлуку о трошковима поступка, Врховни касациони суд је донео на основу члана 165. став 2., 154. и 163. став 2. ЗПП, тако што је туженој на опредељен захтев досудио трошкове у висини од 12.000,00 динара за састав ревизије. Трошкови су одмерени у складу са успехом у спору и важећом Адвокатском тарифом.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић